

Oплата za DPS a brak ograniczenia władzy rodzicielskiej – czy zawsze potrzebny jest wyrok?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 07, kwiecień 2023 14:51

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 3390

Podejmowanie decyzji w granicach wyznaczonych art. 64 ustawy o pomocy społecznej wymaga dogłębnej analizy stanu faktycznego, a także odwołania się do zasad współżycia społecznego i wartości chronionych przez porządek prawny. Zwolnienie z opłaty powinno zawsze znaleźć uzasadnienie w wyjątkowych okolicznościach, w przeciwnym razie może dojść do nieuzasadnionego przerzucania na jednostki samorządu terytorialnego obowiązku partycypowania w kosztach pobytu w placówce i nadmiernego obciążania sektora finansów publicznych, a w konsekwencji - całego społeczeństwa.

W niniejszej sprawie skarżąca została zobowiązana do wnoszenia opłat za pobyt jej ojca w DPS. Skarżąca, nie zgodziła się na pokrywanie opłaty, wskazując następujący stan faktyczny. Jej ojciec porzucił rodzinę w 1985 r. i wyprowadził się do innego miasta, gdzie prowadził hulaszczy tryb życia. Po rozwodzie rodziców w 1990 r., dzieci małżeństwa, w tym wnioskodawczynie, pozostawały z matką, a ojciec został zobowiązany do świadczenia alimentów na rzecz dzieci. W związku z niewykonywaniem tego obowiązku, Fundusz Alimentacyjny regulował te zobowiązania za ojca. Według relacji wnioskodawczynie, w 2002 r. zapadł wyrok Sądu Rejonowego, w którym skazano ojca za popełnienie przestępstwa niealimentacji.

Wnioskodawczynie uważa, że obciążanie ją kosztami pobytu ojca w DPS jest dalece sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Jej ojciec porzucił ją i nie brał udziału w jej wychowaniu. Wnioskodawczynie dołączyła do wniosku kserokopie wyroków sądów powszechnych dotyczących rozwodu jej rodziców, ustalenia alimentów na jej rzecz, podwyższenia alimentów oraz zaświadczenie komornika sądowego o wyegzekwowaniu na jej rzecz świadczeń alimentacyjnych od dłużnika, tj. jej ojca.

Wójt odmówił wnioskodawczynie zwolnienia od obowiązku wnoszenia opłaty za pobyt jej ojca w DPS. Wójt podkreślił jednak, że wnioskodawczynie nie przedłożyła w toku postępowania prawomocnego orzeczenia sądowego, o którym mowa w art. 64a ustawy. Wyrok rozwodowy jej rodziców nie traktuje o pozbawieniu ojca władzy rodzicielskiej nad wnioskodawczynią. Nie spełniła się zatem obligatoryjna przesłanka do obowiązkowego zwolnienia w całości z odpłatności za pobyt ojca w DPS.

Sprawa ta trafiła do WSA, który wskazał, że: art. 64 pkt 7 ustawy o pomocy społecznej, stanowi iż osoby wnoszące opłatę lub obowiązane do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej można zwolnić z tej opłaty częściowo lub całkowicie, na ich wniosek, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, w szczególności jeżeli: osoba obowiązana do wnoszenia opłaty wykaże, w szczególności na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku, rażące naruszenie przez osobę kierowaną do domu pomocy społecznej lub mieszkańca domu obowiązku alimentacyjnego lub innych obowiązków rodzinnych względem osoby obowiązanej do wnoszenia opłaty.

Uwagę Sądu zwraca słowo "może". Użycie tego słowa przez ustawodawcę wyraża zamiysł o dyskrecjonalności władzy organu administracji publicznej. Organ ten bowiem może, ale nie musi decydować się na zwolnienie skarżącej z odpłatności za pobyt ojca w DPS. Konstrukcja prawna uznaniowości polega na tym, że każde rozstrzygnięcie, jakie ma do dyspozycji organ administracji publicznej, odpowiada prawu. Należy zauważyć, że w przypadku decyzji uznaniowej szczególnego znaczenia nabiera sposób realizacji przez organ obowiązku należytego uzasadnienia swojej decyzji, co ma znaczenie zwłaszcza w przypadku decyzji odmownej.

Powracając do art. 64 pkt 7 zdaniem Sądu, skarżąca spełniła tę przesłankę. Niewątpliwym jest to, że skarżąca jest zobowiązana do regulowania odpłatności za pobyt ojca w DPS. Ustawodawca stawia wymóg wykazania, szczególnie na podstawie dokumentów, rażącego naruszenia przez mieszkańca DPS

Opłata za DPS a brak ograniczenia władzy rodzicielskiej – czy zawsze potrzebny jest wyrok?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 07, kwiecień 2023 14:51

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 3390

obowiązku alimentacyjnego lub innych obowiązków rodzinnych na rzecz osoby zobowiązanej do regulowania tych opłat. W przepisie jest zawarta alternatywa łączna poprzez użycie spójnika "lub". Wystarczy więc, że możliwe jest zidentyfikowanie jednej z przesłanek - niealimentacji lub naruszenia innych obowiązków rodzinnych, aby stwierdzić, że zaistniał stan faktyczny, z którym ustawodawca wiąże możliwość zwolnienia z odpłatności.

Niesporne jest to, że ojciec skarżącej przez wiele lat nie mieszkał ze skarżącą, a okoliczności sprawy nie pozostawiają żadnych wątpliwości, jaka była dalsza relacja córki z ojcem, który nie mógł wykonywać swoich obowiązków, jako rodzic. Sąd podkreśla zatem, że ziściła się przesłanka z art. 64 pkt 7. Prawdą jest, że organ administracji publicznej może podjąć każde rozstrzygnięcie, ponieważ posiada władzę dyskrecyjną, jednakże Sąd nie może zaakceptować odmowy zwolnienia z odpłatności z uwagi na okoliczności faktyczne sprawy.

Nie można zaakceptować odmowy zwolnienia skarżącej z odpłatności za pobyt ojca w DPS, skoro więź rodzinna między nimi w zasadzie nie istnieje od kilkudziesięciu lat. Gdyby uznać, że mimo przedstawionych okoliczności faktycznych nadal istnieją podstawy do odmowy zwolnienia z odpłatności, decyzja taka godziłaby w elementarne poczucie sprawiedliwości. Dlatego skargę należało uznać za zasadną.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 8 marca 2023 r., sygn. II SA/Po 12/23

Źródło: [CBOSA](#)